

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kirkkohallitus lausuu lausuntopalvelusta löytyvään ulkomaalaislakia pysyvän oleskeluluvan saamisen ehtojen osalta uudistavaan lakiehdotukseen seuraavaa. Kirkkohallituksen lausunto perustuu seurakuntien työntekijöiltä saatuun tietoon eri pituisilla oleskeluluvilla oleskelevien maahan muuttaneiden kohtaamisista.

Lakiesitys kiristää jatkuvan oleskeluluvan edellytyksiä, mitä kirkkohallitus ei pidä kotoutumisen kannalta hyvänä. Turvallisuudentunne, kestävä asuminen ja elämisen edellytykset luovat kehykset kotoutumiselle. Jos Suomessa asumisaikaa pidennetään pysyvän oleskeluluvan saannin edellytyksenä, luo se epävarmuutta ihmisten arkeen, vaikka oleskelu sinällään ei olisikaan uhattuna.

Lakiesitys asettaa ihmisiä eriarvoiseen asemaan erityisesti kannustimien osalta. Suomessa tunnustetun ylemmän korkeakoulutuksen saaneet voisivat edelleen saada pysyvän oleskeluluvan neljässä vuodessa tiettyjen ehtojen täytyessä. Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon nopeasti suorittaneet, kehittyvän suomen tai ruotsin kielen taidot omaava voisi saada pysyvän oleskeluluvan tätäkin nopeammin.

Suomi tarvitsee osaajia, mutta ei ainoastaan ylemmän korkeakoulututkinnon, vaan myös ammattitutkinnon ja alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita. Heidän kohdallaan ei lakiesityksessä nopeutettua mahdollisuutta ole, ellei heillä ole 40 000 euron vuosituloja ja vaikka heidän suomen kielen taitonsa olisi hyvä. Työvoimatarvetta on kuitenkin monilla matalapalkka-aloilla, joissa jäädään alle esitetyn vuositulorajan. Työmarkkinatilanteen tulevaisuuden kehityksen kannalta on syytä nopeuttaa myös muiden osaajien pysyvän oleskeluluvan saamista.

Lakiesityksessä ehdotetaan lisäksi, että ehdoton vankeustuomio aiheuttaisi ulkomaalaisen oleskeluajan katkeamisen ja alkamisen alusta. Kirkkohallitus kiinnittää huomiota siihen, että lakiesitys tiukentaisi kaavamaisesti vankeusrangaistuksen seurauksia kaikille tuomituille ottamatta huomioon rikoksen vakavuutta ja tekijän kokonaistilannetta, joiden perusteella voidaan arvioida hänen vaarallisuuttaan yhteiskunnalle. Kirkkohallitus esittää, että automaattisen seurauksen sijasta kohtuullisempi menettely olisi liittää siihen kokonaisharkinnan mahdollisuus, jossa oleskeluajan katkeamisesta päätettäessä otettaisiin huomioon rikoksen vakavuus ja olosuhteet sekä oleskeluluvan perusteet. Näin turvataan se, ettei oleskelulupapäätöksestä muodostu varsinaisen rangaistuksen lisärangaistus.

Saloranta Teija
Kirkkohallitus